

بِسْمِ اللَّهِ

بیانیه شورای فرهنگ عمومی پیرامون

مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳

(مصوب جلسه ۸۲۲ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۲ شورای فرهنگ عمومی کشور)

«انتخاباتی که پیش روی ما است، کار بزرگی است؛ این انتخابات یک پدیده‌ی پرستاورد است؛ این انتخابات که در پیش روی ما است اگر ان شاءالله با خوبی و شکوه و عظمت برگزار بشود، یک دستاورد بزرگ برای ملت ایران است. [اینکه] بعد از این حادثه‌ی تلخ، مردم جمع بشوند با آراء بالا مسئول بعدی را انتخاب بکنند، انعکاس این در دنیا انعکاس فوق‌العاده‌ای است؛ لذا این انتخابات بسیار مهم است. این حماسه‌ی انتخابات، مکمل حماسه‌ی بدرقه‌ی شهیدان است؛ این کار مکمل کاری است که قبلاً در بدرقه‌ی شهیدان کردید. ملت ایران برای اینکه بتواند در معادلات پیچیده‌ی بین‌المللی، منافع خودش را حفظ کند و عمق راهبردی خودش را تثبیت کند و ظرفیت‌ها و استعدادهای طبیعی و انسانی خودش را به مرحله‌ی بروز و ظهور برساند و کام مردم را شیرین کند و همچنین بتواند حفره‌ها و رخنه‌های اقتصادی و فرهنگی را پر کند، احتیاج دارد به یک رئیس‌جمهور فعال، پرکار، آگاه و معتقد به مبانی انقلاب. .... در این حرکت عظیمی که انجام می‌گیرد، در رقابت‌های پیش روی انتخاباتی بین نامزدها، اخلاق حاکم باشد؛ بدگویی کردن، تهمت زدن، لجن‌پراکنی کردن، کمکی به پیشرفت کارها نمی‌کند، به آبروی ملی هم لطمه می‌زند. صحنه‌ی انتخابات صحنه‌ی عزت و حماسه است، صحنه‌ی رقابت برای خدمت است، صحنه‌ی کش‌وواکش برای به دست آوردن قدرت نیست. برادرانی که وارد میدان مبارزه‌ی انتخاباتی و رقابت انتخاباتی می‌شوند، این را به عنوان یک وظیفه بدانند؛ آنها به وظیفه‌شان عمل کنند، خدای متعال هم دل‌های مردم را ان شاءالله هدایت خواهد کرد به بهترین گزینه و ان شاءالله یک رئیس‌جمهور شایسته برای ملت ایران تعیین خواهد شد.» (بیانات مقام معظم رهبری ۱۴ خرداد ۱۴۰۳)

مشارکت به عنوان یکی از مفاهیم اساسی و رویه‌های حکمرانی در جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود که زمینه ساز ایجاد انسجام ملی و تحقق وجه جمهوریت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است. آنچه در مسئله مشارکت در ساحت فرهنگ عمومی کشور مورد توجه و اهتمام است؛ توجه به وجه فرهنگی موضوع مشارکت است که چگونه صیانت شده و رشد یابد. تحقق این رسالت مهم ملتزم آگاهی و شناخت از بسترهای ایجاد کننده مشارکت است. بسترهایی که گرایش و انگیزه عموم مردم را به سمت نقش‌آفرینی در حل مسایل کشور سوق می‌دهد.

یکی از بسترهای مهم ایجاد کننده گرایش و انگیزش در میان مردم برای مشارکت در انتخابات، باورهای عموم مردم از وقایع جاری کشور است. تلقی مثبت یا منفی از رویدادها و وقایع با رشد یا کاهش میزان مشارکت، ارتباط مستقیم دارد.

در این میان و در شرایط کنونی و مستند به یافته‌های پژوهشی و پیمایشی وقوع اتفاقاتی مانند «عملیات وعده صادق» و همچنین «تشییع باشکوه رئیس جمهور شهید و همراهان» توانسته است درک و تلقی مثبتی از کارکردهای نظام جمهوری اسلامی در حرکت به سمت اهداف کشور محقق نماید.

لذا ارتقای مفاهیمی مانند امید و تقویت رویکردهای هویتی و اهمیت دادن به اراده جمعی، برای ایجاد تحول مثبت و پیشرفت کشور می‌تواند بر میزان مشارکت اثرگذاری مستقیم داشته باشد.

انتخابات گذشته مجلس شورای اسلامی از نظر تعداد شرکت کنندگان پایین‌ترین آمار مشارکت را در تعدادی از حوزه‌های انتخابیه رقم زد. اما پس از دو واقعه مهم «عملیات وعده صادق» و «تشییع و وداع باشکوه رئیس جمهور شهید» پیش بینی می‌شود انتخابات پیش رو با اقبال بیشتر مردم مواجه شود.

از اینرو لازم است تا همه نهادهای فرهنگی و رسانه‌ای با هم‌افزایی و عملیات‌های گسترده و دقیق به میدان آوردن همه مردم را وجهه همت خود قرار دهند و بتوانند نظر افرادی که به شکل موردی و نه مستمر، در انتخابات سال‌های گذشته شرکت کرده‌اند را برای مشارکت جلب نمایند.

برای جلب نظر رای‌دهندگان غیرمستمر (کسان که در برخی انتخابات گذشته شرکت کرده‌اند)، می‌توان براساس گزارش رصد فرهنگی شماره ۶۴ بهمن ماه ۱۴۰۲ به راهبردهای ذیل در تولیدات فرهنگی اعم از گفتارها و گفتگوها، تولیدات رسانه‌ای، عملیات‌های تبیینی توجه نمود:

۱- حدود ۲۳ درصد از افراد بالای ۳۲ سال کشور که به طور مستمر در انتخابات شرکت نمی‌کنند؛ از نظر جهت‌گیری‌های سیاسی، با ارزش‌های نظام جمهوری اسلامی همراهی دارند. این ارزش‌ها شامل مبارزه با فساد، مبارزه با ظلم، استقلال و پیشرفت کشور می‌باشد.

▪ طراحی کمپین‌های رسانه‌ای ناظر به مشارکت که بتواند براساس ویژگی‌ها و مولفه‌های نگرشی این گروه فراهم شود به جلب نظر آنها به مشارکت کمک می‌کند.

۲- نیمی از رای دهندگان غیرمستمر، اعتماد بیشتری به صدا و سیما و خبرگزاری‌های رسمی کشور در نسبت با ماهواره و سکویهای خارجی دارند.

▪ این نشان دهنده ظرفیت صدا و سیما برای مخاطب قرار دادن این گروه از مردم است.

۳- یک سوم از رای دهندگان غیرمستمر، خود را پایبند به دستورات و الزامات دینی می‌دانند و ۳۰ درصد آنها از زندگی در جمهوری اسلامی احساس سربلندی دارند.

۴- ۳۱ درصد رای دهندگان غیرمستمر نسبت به آینده کشور امیدوار نیستند.

▪ بنابراین امیدآفرینی نسبت به آینده کشور می‌تواند دلیل خوبی برای ایجاد مشارکت محسوب شود.

۵- عدم مشارکت در انتخابات برای بیان اعتراض و نارضایتی از وضعیت اقتصادی یا سیاسی، از موضوعات مورد پذیرش اکثر کسانی است که رای نمی‌دهند.

▪ بر این اساس تبیین بی‌اثر بودن این گزینه و بیان مضرات نهایی عدم مشارکت در سرنوشت کشور می‌تواند نظر این گروه را تا حدی تعدیل نماید.

۶- دیدگاه رای ندهنده‌ها درباره سلامت و سازوکار انتخابات یکی از مهم‌ترین چالش‌های موجود در اذهان آنهاست. به طوری که ۷۵ درصد رای دهندگان غیرمستمر، به نتایج انتخابات اطمینان ندارند و ۶۱ درصد آنها معتقدند شورای نگهبان در بررسی صلاحیت کاندیداها بی‌طرفانه عمل نمی‌کند.

▪ رفع این شبهات ذهنی و تلاش در جهت تبیین سلامت و استحکام سازوکار انتخابات می‌تواند اثر شایانی بر افزایش مشارکت این گروه داشته باشد.

۷- اکثر رای دهندگان غیرمستمر معتقدند مشارکت بالا در انتخابات مانع بروز دوباره دوره تاریخی دیکتاتوری در کشور است. این نشان دهنده ظرفیت بالای این موضوع برای جلب مشارکت مردم است.

«گرچه ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی برای کشور قدرت‌افزا و قدرت‌زا است؛ اما هیچ کدام به اندازه‌ی حضور مردم نیست؛ حضور مردم، نظام جمهوری اسلامی را به معنای واقعی کلمه قدرتمند می‌کند.» (بیانات رهبر معظم انقلاب ۱۳۸۰/۳/۲۶)

بنا بر فرمایشات مقام معظم رهبری عامل اصلی قدرت در جمهوری اسلامی اراده و حضور مردم به عنوان آفریننده، حافظ و استمرار بخش جریان عظیم انقلاب اسلامی است.

در مجموع می توان اذعان داشت اگرچه مهمترین ظهور و بروز سیاسی مردم سالاری دینی در کشور عرصه انتخابات است؛ اما نباید مشارکت مردم در سایر عرصه ها را از نظر دور داشت. پس از برگزاری انتخابات نیز باید بسترسازی برای مشارکت حقیقی مردم در همه امور کشور با جدیت پیگیری شود. چرا که اگر این امر محقق نشود، آرام آرام مشارکت سیاسی هم شکل تزئینی و غیرواقعی به خود خواهد گرفت. از این رو توجه به الزامات حکمرانی مردم پایه، در عرصه فرهنگ می تواند وجهه همت شورای فرهنگ عمومی واقع شود.

دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور